

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група УЈЕДИЊЕНИ – ССП, ПСГ, ПРЕОКРЕТ, СЛОГА БЕОГРАД

04. април 2023. године

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 04.04.2023

Орг. јед.	Брџ	Прилог	Вредност
01	011-693/23		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 70. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ ФИЛТЕРА ИНДУСТРИЈСКИХ ГАСОВА ВЕЛИКИХ СТАЦИОНАРНИХ ИЗВОРА ЗАГАЂЕЊА ВАЗДУХА** са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређује се проф. Др Јанко Веселиновић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Проф. др Јанко Веселиновић

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Владимир Обрадовић

Анна Орег

Јелена Милошевић

Марија Лукић

Жељко Веселиновић

Павле Грбовић

Славиша Ристић

Далибор Јекић

Натан Албахари

Данијела Грујић

Татјана Пашић

Ђорђе Ђорђевић

**ЗАКОНА ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ ФИЛТЕРА ИНДУСТРИЈСКИХ
ГАСОВА ВЕЛИКИХ СТАЦИОНАРНИХ ИЗВОРА ЗАГАЂЕЊА ВАЗДУХА**

Глава прва

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом регулише се успостављање, одржавање и унапређење јединственог и истог система пречишћавања индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха пре емитовања у атмосферу, спречавање и смањење загађења ваздуха и обезбеђује јавну доступност података о квалитету емитованих гасова у атмосферу на територији Републике Србије.

Значење појединих израза

Члан 2.

Изрази који се користе у овом Закону имају значења утврђена овим закона, и прописима о: концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага, заштити животне средине и другим прописима који уређују заштиту ваздуха и заштиту природе.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *Министарство* значи министарство надлежно за заштиту животне средине;
- 2) *Национална агенција за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха*, значи правно лице са јавним овлашћењима која самостално и независно обавља послове у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом и другим прописима везаним за примену овог закона (у даљем тексту: Национална агенција).
- 3) *Ваздух* јесте ваздух у тропосфери на отвореном који не укључује ваздух у затвореном простору;
- 4) *Гранична вредност* јесте највиши дозвољени ниво загађујуће материје у ваздуху, утврђен на основу научних сазнања, како би се избегле, спречиле или смањиле штетне последице по здравље људи и/или животну средину и која се не сме прећи када се једном достигне;

- 5) *Гранична вредност емисије* је максимално дозвољена вредност концентрације загађујуће материје у отпадним гасовима из стационарних и покретних извора загађења која може бити испуштена у ваздуху у одређеном периоду;
- 6) *Емисија* јесте испуштање загађујућих материја (унета директно или индиректно од стране човека у ваздух) присутна у ваздуху, која има штетне ефекте по здравље људи и животне средине у целини;
- 7) *Загађујућа материја* јесте свака материја (унета директно или индиректно од стране човека у ваздух) присутна у ваздуху, која има штетне ефекте по здравље људи и животну средину;
- 8) *Заинтересована јавност* је јавност на коју рад постројења и обављање активности утиче или је вероватно да ће утицати, укључујући невладине организације које се баве заштитом животне средине и које су евидентирани код надлежног органа;
- 9) *Јавност* јесте једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе;
- 10) *Овлашћено правно лице* јесте стручна организација акредитована као лабораторија за испитивање, која испуњава прописане услове и поседује дозволу Министарства да врши мониторинг ваздуха и/или мерење емисије;
- 11) *Оператер* јесте свако привредно друштво, друго правно лице или предузетник које у складу са прописима управља постројењем, контролише га или је овлашћен за доношење одлука у области техничког функционисања постројења;
- 12) *Постројење за сагоревање* је технички систем (ложиште) у коме се гориво оксидује у циљу коришћења на тај начин произведене топлоте;
- 13) *Стационарни извор загађења* је стационарна техничка јединица, укључујући и постројење за сагоревање, у којој се изводи једна или више активности које могу довести до загађења ваздуха, као и свака друга активност код које постоји техничка повезаност са активностима које се изводе на том месту и које могу произвести емисије и загађења;
- 14) *Фиксна мерења* јесу мерења која се врше на фиксним локацијама, континуалним узимањем узорак у циљу утврђивања нивоа загађујућих материја у складу са релевантним циљевима квалитета података;
- 15) *Циљна вредност* јесте ниво загађујуће материје утврђен како би се избегли, спречили или смањили штетни ефекат по здравље људе и/или животне средине у целини, која ће бити постигнута у утврђеном року;
- 16) *Објекти јавне намене* су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине (болнице, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и други објекти);

- 17) *Инвеститор* јесте лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола;
- 18) *Инвестиционо одржавање* је извођење грађевинско-занатских, односно других радова зависно од врсте објекта у циљу побољшавања услова коришћења објекта у току експлоатације;
- 19) *Текуће (редовно) одржавање* јесте извођење радова који се предузимају ради спречавања оштећења која настају употребом објекта или ради отклањања тих оштећења, а састоји се од прегледа, поправке и предузимања превентивних и заштитних мера, односно сви радови којима се обезбеђује одржавање објекта на задовољавајући ниво употребљивости, као што су кречење, фарбање, замена облога, замена санитарија, радијатора, замена унутрашње и спољашње столарије и браварије, замена унутрашњих инсталација и опреме без повећања капацитета и други слични радови, ако се њима не мења спољни изглед зграде и ако немају утицај на заједничке делове зграде и њихово коришћење;
- 20) *Професионална квалификација* јесте квалификација која сходно посебним прописима обухвата формално образовање и додатно стручно оспособљавање и усавршавање које се обавља током или након завршетка формалног образовања;
- 21) *Професионални назив* јесте назив који свом носиоцу даје право на обављање стручних послова утврђених посебним законом и прописима донетим на основу посебних закона, чије обављање, односно начин обављања је условљен поседовањем одређених професионалних квалификација.

Глава друга

2. ОСНИВАЧКА ПРАВА И ПРИМЕНА ПРОПИСА

Оснивачка права

Члан 3.

Оснивач Националне агенције је Влада Републике Србије, а оснивачка права и дужности у име оснивача оперативно обавља Министарство.

Национална агенција одговара, за рада, Влади Републике Србије.

Национална агенција се уписује у судски регистар.

Седиште Национална агенција је у Нишу, са Пословним јединицама у насељеним местима са великим стационарним изворима загађења ваздуха. Пословне јединице су за:

- 1) Правне и економске послове са седиштем у ~~Београду~~ Нишу. Ова пословна јединица обавља заједничке послове за све остале Пословне јединице Агенције, везано за право и економију. Ова пословна јединица има нарочиту обавезу праћења и

обавештавања о реализацији уговора са инвеститорима и оператерима великих стационарних извора загађења ваздуха: Одбор извршних директора Националне агенције, као и надлежне институција Републике Србије (Влада Републике Србије и Министарство) и јавности, о динамици уплата финансијских средстава од концесионих накнада и наплате осталих обавеза од оператера великих стационарних извора загађења ваздуха, код којих су изграђени филтери за ваздух у организацији и финансирању ове Агенције.

- 2) Прво морају бити основане пословне јединице и изграђени филтери за индустријске гасове, на великим стационарним изворима загађења ваздуха у организацији, контроли и финансирању Националне агенције у индустријским постројењима која врше прераду и трансформишу рудно благо и остале руде у:
 - (1) Производе којима се тргује на светским берзама (жељезаре, топионице, флотације и слично);
 - (2) Енергију, техничко-технолошким процесима, неопходну за живот становника Републике Србије (термоелектране, топлане, енергане и слично);
 - (3) Као и свим местима у којима раде: цементаре и ливнице, хемијско-технолошка постројења и остала постројења која загађују ваздух.

Број Пословних јединица није ограничен и може се мењати се у складу са реализацијом критеријума за изградњу филтера.

Критеријуми за рангирање редоследа изградње филтера

Члан 4

Критеријуми за рангирање редоследа изградње филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха утврђује и израђује Одбор извршних директора Националне агенције, одмах по именовану, а даје их на разматрање и усаглашавање Влади Републике Србије и стручној јавности, најкасније 60 дана од конституисања Одбора директора. Критеријуми морају да узму у обзир број и степен директно угрожених становника (заинтересована јавност) и природе Републике Србије, која долази од великог стационарног извора загађења ваздуха, као и о категоризације штетних честица (хазардне супстанце) које емитује велики стационарни извор загађења ваздуха.

Критеријуме мора усвојити Влада Републике Србије, најкасније 4 месеца од конституисања Одбор директора Националне агенције, а ако не буду усвојени, из било ког разлога, прихватају се усаглашени критеријуми Одбор директора Националне агенције са стручном јавности.

Пословне јединице у местима рада великих стационарних извора загађења ваздуха, биће формиране сукцесивно, по усвојеним Критеријумима, а у складу са приливом средстава од концесионих накнада и других прихода.

Надлежности Националне агенције

Члан 5.

Надлежности Националне агенције утврђене су одредбама овог закона, а представља системску и систематску стручну оперативну подршку надлежним телима Републике Србије у пословима везаним за избор, куповину, изградњу, мерење, објављивање мерених података и одржавање филтера за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха.

У оквиру своје надлежности из става 1. овог члана, Национална агенција обавља следеће послове:

- 1) Припрема документацију и организује презентацију у циљу упознавања надлежних тела Владе Републике Србије и стручне јавности са могућностима филтера за пречишћавање индустријских гасова у свету, као и могућностима расположивих софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и јавно објављивање забележеног квалитета пречишћених гасова емитованих у атмосферу;
- 2) Даје предлоге Влади Републике Србије и Министарству за доношење одлуке о реализацији јавног надметања/тендера за избор најповољнијег произвођача филтера за пречишћавање индустријских гасова у свету, за велике стационарне изворе загађења ваздух, као и најбољим произвођачима софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и јавно објављивање забележеног квалитета пречишћених гасова емитованих у атмосферу;
- 3) Прати трендове и међународне стандарде у пословима израде и ефикасности коришћења филтера за ваздух стационарних извора загађења ваздуха и осигурава њихову примену;
- 4) Пружа стручну подршку Комисији у реализацији јединственог поступка/тендера за набавку филтера за ваздух стационарних извора загађења ваздуха и остале опреме и инсталација, коју оснива Влада Републике Србије у складу са посебним прописима;
- 5) Учествује у свим активностима неопходним за спровођење јединственог поступка/тендера за избор најповољнијег понуђача и предлаже најповољнијег произвођача филтера за ваздух стационарних извора загађења ваздуха, као и остале опреме и инсталација које пресудно утичу на квалитетно испуњавање својих послова;
- 6) После преноса власништва филтера за ваздух оператеру/инвеститору, континуирано мери, бележи, објављује и архивира вредности емисије

- индустријских гасова у атмосферу, које емитују велики стационарни извори загађења ваздуха, на којима постоје филтери за ваздух;
- 7) Континуирано приказује јавности, на свом сајту, резултате мерења индустријских гасова, за сваки велики стационарни извори загађења ваздуха, посебно;
 - 8) О инцидентним ситуацијама одмах обавештава Владу Републике Србије и Министарство;
 - 9) Прати и контролише извршавања преузетих обавеза оператера/инвеститору по потписаном уговору, који је склопио са Владом Републике Србије, а нарочито плаћања трошкова куповине, изградње и монтаже филтера за велике стационарне изворе загађења ваздуха, као и годишњих трошкова одржавања филтера и инсталација, па обавештава надлежна тела и јавност на свом сајту;
 - 10) Учествује у осигурању услова за ефикасну реализацију свих права и обавеза оператера/инвеститора на основу склопљеног уговора са Владом Републике Србије;
 - 11) Израђује годишњи извештај, о проблемима и извршавању обавеза свих оператера по уговору, до 28. фебруара текуће године, за претходну годину, који доставља Влади Републике Србије, који објављује на свом сајту;
 - 12) Пружа помоћ оператерима/инвеститорима и води координацију између оператера /инвеститора и надлежних државних тела везано за извршавање обавеза оператера /инвеститора на основу склопљеног уговора са Владом Републике Србије;
 - 13) Учествује у изради свих извештаја и обавештења, надлежним телима Републике Србије, у вези реализације прописа о квалитету ваздуху;

Овлашћења Националне агенције

Члан 6.

У оквиру своје делатности из става 1. члан 5., Национална агенција има јавна овлашћења за вођење јавних регистара, на свом сајту, који садрже податке о општим техничким карактеристикама изграђених филтера за гасове великих стационарних извора загађења ваздуха и општим карактеристикама софтвера и инсталацијама које служе за бележење, обраду, архивирање и јавни приказ мерених података. Регистри морају бити ажурни и стално ажурни 90 дана од почетка редовног рада Националне агенције.

Национална агенција организује и реализује набавку, изградњу, монтажу и одржавање (текуће и инвестиционо) филтера за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, као и целодневно мерење емисије гасова у атмосферу. Национална агенција ове послове врши у складу са уговором између Владе Републике Србије и оператера/инвеститора великих стационарних извори загађења ваздуха код којих су

изграђени филтери за индустријске гасове са пратећом опремом и инсталацијама, одредбама овог закона и одредбама других посебних прописа.

Национална агенција је овлашћена да сарађује са надлежним државним институцијама у оквиру њихових надлежности.

Национална агенција је овлашћена да непрекидно, за време трајања уговора склопљеног између оператера/инвеститора великог стационарног извора загађења ваздуха, код којег су изграђени филтере за индустријске гасове са пратећом опремом и инсталацијама и Владе Републике Србије, затражи било које податке и/или информације од оператера/инвеститору везане за испуњење обавеза у складу са одредбама склопљеног уговора, у складу са овим законом и другим посебним прописима, у сврху спровођења контроле извршавања уговора који је оператер склопио са Владом Републике Србије.

Национална агенција је овлашћена, да непрекидно:

- 1) Врши мерење, бележење, архивирање и јавно објављивање емисије индустријских гасова у атмосферу, забележену код оператера/инвеститора;
- 2) Да од оператера/инвеститора захтева увид у сву техничку документацију великих стационарних извора загађења ваздуха за који врши набавку, изградњу, монтажу филтера за индустријске гасове, као и мерење, архивирање и бележење емисије гасова, а оператер/инвеститора је дужан исто омогућити;
- 3) У случају повреде одредби овог закона и/или било којег другог прописа Републике Србије, односно непридржавања услова из уговора, оператер/инвеститора ће бити упозорен, кратком белешком на лицу места, а у року од 5 радних дана детаљним извештајем. Белешку и извештај Руководилац пословне јединице која врши изградњу, монтажу, одржавање филтера, као и мерење, бележење, архивирање и јавно објављивање података код оператера/инвеститора, белешке и извештаје поставља на сајт Агенције, у посебном регистру по појединачном оператеру.

Од тренутка пријама белешке, од стручњака Националне агенције, оператеру/инвеститора је забрањено да настави пословне активности које су наведене у белешци и извештају. Оператер прекида реализацију активности које су наведене у белешци, на безбедан начин: по здравље запослених, трећа лица, објекте и постројења на техничко-технолошки, економски и еколошки оправдан и прихватљив начин.

Национална агенција је овлашћена да предлаже Министарству доношење одлука важних за обављање послова из овог члана.

Националној агенцији, као и свим запосленим, није дозвољено да јавно објављују, или обавештавају на било који начин, било која техничка запажања и унапређења/побољшања, о изграђеној, монтираној и коришћеној опреми, инсталацијама и софтверу. Таква

запажања су власништво стручњака који је евидентирао унапређење/побољшање и Националне агенције, у складу са прописима о интелектуалној својини.

Документација о филтрима

Члан 7.

Национална агенција је задужена за ажурно прикупљање и припрему документације коју ће презентовати надлежним институцијама Владе Републике Србије и стручној јавности због њиховог упознавања са потенцијалима филтера за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха.

Расписивање тендера

Члан 8.

Национална агенција даје предлога Влади Републике Србије и Министарству за доношење одлуке о спровођење јавног поступка/тендера. Национална агенција је дужна да уз исти предлог приложи сву релевантну документацију која је потребна за доношење такве одлуке укључујући документацију из које се упоредно виде потенцијали филтера различитих карактеристика и различитих произвођача, као и предлог дугорочног великог уговора за набавку филтера за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, са произвођачем филтера, произвођачем компатибилног софтвера и осталих компатибилних инсталација са филтрима, који одабрани произвођачи треба да склопе са Владом Републике Србије.

Произвођач филтера за гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, произвођач компатибилног софтвера и осталих компатибилних инсталација са филтрима, уз одговор на тендер, мора обавезно да достави своју оцену оптималног временског рока коришћења сваког модела филтера, потребних инсталација и софтвера, одговарајућу банкарску гаранцију оптималног рока коришћења филтера, софтвера и инсталација, пре потписивања уговора са Владом Републике Србије.

Оглашавање тендера

Члан 9.

Национална агенција доставља Министарству податке за оглашавање у Службеном гласнику Републике Србије и у Службеном листу Европске уније, о спровођењу јавног

поступка/тендера обједињене набавке филтера, инсталација и софтвера, за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, за целу територију Републике Србије, у складу са посебним прописима и води рачуна о роковима, садржају и уредности документације.

Поступање са набављеним и изграђеним филтерима код оператора/инвеститора

Члан 10.

Набављени и изграђени филтери, инсталације и софтвери за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, остала пратећа опрема и инсталације, постају власништво оператора/инвеститора код којег су монтирани и раде, уз ограничења дефинисана уговором са Владом Републике Србије.

Ограничења оператора дефинисани уговором су:

- 1) Оператер/инвеститор је обавезан да пре набавке и изградње филтера за ваздух и осталих инсталација, закључи уговор са Владом Републике Србије;
- 2) Оператер/инвеститор стиче власништво на набављеним и изграђеним филтерима за индустријске гасове, као и остале пратеће опреме и инсталација, као и софтвера, али нема обавезу исплате плата запослених на тим пословима пошто су они запослени у Националној агенцији и врше мерења концентрације гасова, чувања података мерења и јавно их објављују;
- 3) Оператер/инвеститор има обавезу плаћања месечних/годишњих рата, до целокупне отплате куповне цене изградње филтера, инсталација и софтвера у динарској противвредности, за период оптималног коришћења филтра. Након истека оптималног рока, Национална агенција купује и монтира нови одговарајући филтер, инсталације и софтвер, а оператер треба да закључи нови уговор са Владом Републике Србије. Куповна цене изградње филтера, инсталација и софтвера исказује су у валути којом је плаћена, дели се на број година оптималног коришћења, на динарску вредност отплате приспеле месечне/годишње рате на коју се не обрачунава никаква камата. Рата се обрачунава по важећем курсу динара на дан исплате.
- 4) Оператер/инвеститор има обавезу плаћања годишњих трошкова одржавања (текућег/инвестиционог) за претходну годину, по обрачуну који добија од Националне агенције до 28.02. текуће године за претходну годину. Оператер /инвеститор има обавезу да плати Националној агенцији износ обрачуна трошкова одржавања за претходну годину до 31.05. текуће године, за претходну годину. Ако одржавање није у целости плаћено у динарима, део који је плаћен у иностраној валути, исказује су у валути плаћања, а обрачунава се по важећем курсу динара на дан исплате.

- 5) Оператер/инвеститор нема обавезу плаћања текућих обавеза Националне агенције коју је створила према запосленим и другим заинтересованим странама.
- 6) Оператер/инвеститор губи 50% власништва индустријског постројења, у оквиру којег су изграђени филтри за индустријске гасове, ако не плати две годишње рате отплате вредности купљеног и изграђеног филтра, као и трошкове годишњег одржавања филтера за индустријске гасове. Против Директора оператера и других хијерархијски одговорних руководиоца, покреће се кривични поступак због угрожавања здравља и живота становника Србије;
- 7) Ако је оператер Општинско/Градско предузеће, а не плати две годишње рате отплате вредности купљеног и изграђеног филтра, као и трошкове годишњег одржавања филтера за индустријске гасове, против градоначелника/председника општине, одговорног лица градске управе за ту делатност и директора предузећа које је оператер, покреће се кривични поступак због угрожавања здравља и живота становника Србије;
- 8) Оператер има и друга ограничења и обавезе дефинисане уговором.

Глава трећа

1. ОРГАНИЗАЦИЈА И ОДГОВОРНОСТИ

Организација

Члан 11.

Унутрашња организација и делатност Националне агенције, као и друга питања од значаја за обављање делатности и пословање Националне агенције уређује се Статутом Националне агенције који доноси Управни одбор.

На питања организације, начина одлучивања и рада Националне агенције која нису уређена овим законом и Статутом Националне агенције, на одговарајући начин се примењује закон о јавним агенцијама.

Управљање Националном агенцијом

Члан 12.

Управљачки органи Националне агенције су Управни одбор, Генерални директор и Одбор извршних директора Националне агенције.

Управни одбор

Члан 13.

Националном агенцијом управља Управни одбор који чине председник и шест чланова.

Председник Управног одбора је представник надлежног Министарства.

Чланове Управног одбора чине представници следећих институција:

- 1) Министарства надлежног за финансије;
- 2) Министарства надлежног за науку и образовање;
- 3) Министарства надлежног за привреду;
- 4) Агенције за заштиту животне средине, специјалиста за ваздух;
- 5) Националне агенције за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага;
- 6) Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Влада Републике Србије, на предлог Министарства, именује председника и чланове Управног одбора, а по претходном предлогу институција из става 3. овог члана, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Председник и чланови Управног одбора именују се на период од 5 године и могу бити поново именовани.

Статут и општа акта Националне агенције

Члан 14.

Управни одбор доноси/усваја Статут и друга општа акта Националне агенције у року од 30 дана од дана именовања. Сва општа акта Националне агенције објављују се на њеном сајту.

Управни одбор Националне агенције:

- 1) Доноси и контролише извршење годишњег програма рада;
- 2) Одлучује о финансијском плану;
- 3) Усваја завршни рачун;
- 4) Одређује врсту услуга које Агенција пружа уз накнаду;
- 5) Утврђује висину накнаде за услуге;
- 6) Контролише друге послове у складу са Статутом.

Поступак доношења одлука и остала питања у вези са радом Управног одбора уређује се Статутом Националне агенције и Пословником о раду Управног одбора.

Статутом Националне агенције, одређују се послови пре чије реализације Одбор директора Националне агенције мора добити сагласност Управног одбора, односно Управни одбор добити сагласност Владе Републике Србије.

Ако Управни одбор Националне агенције или Влада Републике Србије не одговори за 15 дана на поднете захтев за сагласност, захтев се сматра прихваћеним.

Пре доношења Статута, Управни одбор Националне агенције је дужан да тражи претходну сагласност Владе Републике Србије. Пре давања сагласности на Статут Агенције, Влада Републике Србије је обавезна да упозна све посланике Скупштине Републике Србије, са Статутом Националне агенције.

Ако Влада Републике Србије не достави писану сагласност на Статут Националне агенције, у року од 45 дана од датума доставе истог, сматра се да је на Статут Националне агенције дата сагласност Владе Републике Србије.

Генерални директор и Одбор извршних директора Националне агенције

Члан 15.

Влада Републике Србије, на предлог Министарства, именује Привременог директора Националне агенције, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Привремени директор Националне агенције обавиће поверене послове у вези са уписом Националне агенције у судски регистар и организовати почетак рада Националне агенције, а о свему томе два пута месечно информисаће Председника Владе Републике Србије и Министарство.

Мандат Привременог директора Националне агенције траје до именовања Генералног директора и Одбора извршних директора Националне агенције, а не дужи од 3 месеца, од именовања.

Послове Националне агенције води Одбор извршних директора, који чине Генерални директор и 3 Извршна директора. Свако од три Извршна директора мора испунити услов да има одговарајуће професионалне квалификације, најмање 5 година реалног оперативног радног искуства за послове хемијске, и/или технолошке, и/или енергетске, и/или металуршке струке, и/или развоја и коришћења ИТ-иа, да има прописану лиценцу за те послове ако је предвиђено прописима, да има положен прописани државни испит (такозвани „стручни испит“) ако је предвиђено прописима.

У Одбору извршних директора Националне агенције морају бити именовани стручњаци различитих струка и професионалне квалификације, од струка које су наведене у ставу 4. овог члана.

Генерални директор заступа Националну агенцију самостално и појединачно.

Генерални директор и Извршни директори Националне агенције не могу наступати као друга уговорна страна и са Националном агенцијом склапати уговоре у своје име и за свој рачун, у своје име а за рачун трећих лица или у име и за рачун других лица.

Генерални директор може, у границама својих овлашћења дати пуномоћ другој особи да заступа Националну агенцију у правном промету.

Делокруг рада чланова Одбора извршних директора Националне агенције, за послове пре чијег предузимања је дужан затражити претходну сагласност Управног одбора, уређује се Статутом Националне агенције.

Одлуке из делокруга рада Националне агенције, доноси већином гласова Одбора извршних директора. Ако за доношење одлуке није постигнута већина гласова, одлучујући је глас Генералног директора.

Именовање Генералног директора и Извршних директора

Члан 16.

Генералног директора Националне агенције именује, Влада Републике Србије, на предлог Српске академије наука и уметности. Српска академија науке и уметности, предлаже једног свог члана или редовног професора Универзитета у Србији, хемијске, и/или технолошке, и/или енергетске, и/или металуршке струке, и/или развоја и коришћења ИТ-иа, у року од два месеца од пријема захтева од Владе Републике Србије.

Извршне директоре Националне агенције, на основу јавног конкурса, именује Влада Републике Србије.

Мандат Генералног директора и Извршних директора траје, 5 године и могу бити поново именовани.

Услови за чланове Одбора извршних директора Националне агенције су исти као у члану 15. став 4. овог Закона.

Начин, поступак и друге услове за бирање и разрешење Генералног директора и Извршних директора, уређује се Статутом Националне агенције.

Глава четврта

2. ЗАПОСЛЕНИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ПОСЛОВЕ ИЗГРАДЊЕ, МЕРЕЊА, ОДРЖАВАЊА ФИЛТЕРА И ИНСТАЛАЦИЈА

Права и обавезе запослених стручњака

Члан 17.

Изградњу, одржавање (текуће и инвестиционо) филтера и инсталација, мерење гасова реализују стручњаци са стеченом високом школском спремом на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије или струковне студије) хемијске, и/или технолошке, и/или енергетске, и/или металуршке струке, и/или развоја и коришћења ИТ-иа, као и 5 година стварног оперативног радног искуства на наведеним пословима, да има прописану лиценцу за те послове ако је предвиђено прописима, да има положен прописани државни испит (такозвани „стручни испит“) ако је предвиђено прописима.

Ако не постоји могућност ангажовања радно активних домаћих стручњака, из става 1. овог члана, Одбор извршних директора Националне агенције је овлашћена да ангажује домаће стручњаке у пензији, или ако они нису расположиви на домаћем тржишту, имају право да ангажују стручњаке истих компетенција из иностранства, а који испуњавају услове из става 1. овог члана.

Стручњаци Националне агенције који обављају послове изградње, текућег одржавања филтера и инсталација, као и мерења гасова, исте обављају непрекидно по усаглашеном и потписаном плану са оператером/инвеститором.

Ако оператер/инвеститор не усагласи, са Националном агенцијом план изградње, текућег и инвестиционог одражавања филтера и инсталација, као и мерење гасова, у року од 60 дана од датума доставе предлога плана, предлог плана који је доставила Национална агенција почиње аутоматски да се примењује.

Генерални директор, Извршни директори, руководиоци пословних јединица Националне агенције, као и стручњаци који обављају монтажу, одржавање (текуће и инвестиционо) филтера и инсталација, мерења гасова, имају стаус службеног лица.

Ако стручњаци који при обављању изградње, одржавања (текуће и инвестиционо) филтера и инсталација, мерења гасова, буду онемогућени у извршењу истог, на стручан и безбедан начин по себе, запослене провераваног инвеститора, инсталације и објекте провераваног инвеститора, морају тражити и добити помоћ одговарајућих интервентних служби Министарства унутрашњих послова.

Стручњаци који обављају изградњу, одржавање (текуће и инвестиционо) филтера и инсталација, мерења гасова, морају годишње, најмање једну четвртину (25%) радних сати, да раде у другој пословној јединици ван Пословне јединице са којом су потписали Уговор о раду. Свака Пословна јединица, сваког тренутка мора имати најмање 25% радно

ангажованих стручњака из других Пословних јединица. Обавеза ротације стручњака, из једне у другу Пословну јединицу почиње да важи 12 месеци по успостављању редовног рада те Пословне јединице.

Глава пета

3. ФИНАНСИРАЊЕ НАЦИОНАЛНЕ АГЕНЦИЈЕ

Стицање новчаних средстава

Члан 18.

Национална агенција стиче средства за обављање својих делатности из концесионих накнада у складу са посебним законом о концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага, као и других извора у складу са посебним прописима.

Средства за почетак рада Националне агенције осигуравају се из буџета Републике Србије.

Пословна документа Националне агенције

Члан 19.

Национална агенција води пословне књиге и саставља финансијски извештај према прописима којима се уређује начин вођења рачуноводства буџетских корисника и јавних агенција.

Надзор рада и обавезе Националне агенције

Члан 20.

Управни надзор законитости рада Националне агенције обавља Министарство, најмање једном годишње и о том подноси извештај Влади Републике Србије до 30. јуна текуће године за претходну годину. По достави Годишњег извештаја, Министарство исти објављује на свом сајту.

Национална агенција једном годишње израђује и доставља Извештај о реализацији потписаних уговора са оператерима/инвеститорима са стањем на дан 31. децембар претходне године, Влади Републике Србије, до 15. фебруара текуће године за претходну годину. Национална агенција годишњи извештај објављује на свом сајту, одмах по достави Влади Републике Србије.

Национална агенција једном годишње израђује Годишњи извештај о свом раду и доставља га Влади Републике Србије и Министарству, до 15. фебруара текуће године, за претходну годину. Национална агенција годишњи извештај о свом раду, објављује на својем сајту, одмах по достави Влади Републике Србије и Министарству.

Одговорност Националне агенције

Члан 21.

Национална агенција одговара за своје обавезе свом својом имовином.

Република Србија солидарно и неограничено одговара за обавезе Агенције.

Правни статус и зараде запослених

Члан 22.

На правни статус службеника и намештеника Националне агенције примењују се законски прописи којима се уређују зараде у јавним службама, колективни уговор и општи прописи о раду, осим за зараде Одбора извршних директора Националне агенције, Руководиоце пословних јединица и стручњака који обављају изградњу, одржавање (текуће и инвестиционо) филтера, софтвера и инсталација, мерења гасова код оператера/инвеститора.

Зараду Генералног директору, Извршних директора Националне агенције, Руководиоца пословних јединица и стручњака који обављају изградњу, одржавање (текуће и инвестиционо) филтера, софтвера и инсталација, мерења гасова, утврђује Влада Републике Србије посебном одлуком.

Члан 23.

Национална агенција почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Глава шеста

4. КАЗНЕНЕНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 24

Ако оператер/инвеститор изазове загађење ваздуха, у већој мери или на ширем простору, нарочито ако не поступи по одлуци надлежног органа о предузимању мера заштите животне средине, казниће се за приврени преступ оператер/инвеститора одговоран за загађење, новчаном казном од 4.000.000 динара до 40.000.000 динара.

На основу казне, за привредни преступ, из става 1. овог члана, казни ће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном од 40.000 динара до 4.000.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.

Прекршајне одредбе

Члан 25.

Новчаном казном у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара казни ће се за прекршаје:

- 1) Генерални директор и Извршни директори, ако не изврше обавезе из члана 4. стев 1., (предлог критеријума за рангирање редоследа изградње филтера за ваздух);
- 2) Руководилац пословне јединице за правне и економске послове и Руководилац пословне јединице која врши послове код оператера/инвеститора, ако не изврше обавезе из члана 5. став 2. тачка 9 (испуњење обавеза оператера – отплата рата за куповину филтера, годишње одржавање, обавештење јавности,...);
- 3) Руководилац пословне јединице за правне и економске послове и Руководилац пословне јединице која врши послове код оператера/инвеститора, ако не изврше обавезе из члана 6. став 5. тачка 3 (ажуран регистар белешки и извештаја рада оператера/инвеститора);
- 4) Председник Управног одбора и његови чланови (појединачно), ако не донесу/усвоје Статут и друга општа акта Агенције, тј. не изврше обавезе из члана 14. став 1.;
- 5) Привремени директора Националне агенције, ако не изврши обавезе из члана 15. став 2., (не доставља писане информације два пута месечно о напредовању поверених послова);
- 6) Генерални директор и Извршни директори Националне агенције (појединачно), ако не изврше обавезе из члана 20. став 2. (извештај о реализацији потписаних уговора);
- 7) Генерални директор и Извршни директори Националне агенције (појединачно), ако не изврше обавезе из члана 20. став 3. (годишњи извештај о раду Агенције).

За прекршаје из става 1. и овог члана, казни ће се и директно одговорни запослени државних институција и/или органа чији руководиоци су прекршајно кажњени, новчаном казном у износу од 400.000 динара до 2.000.000 динара, у зависности од хијерархијског положаја.

Глава седам

7 ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Годишње усклађивање динарских давања

Члан 26.

Влада Републике Србије, одмах по утврђивању пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији, предлаже Народној Скупштини Републике Србије измене и допуне овог Закона, у делу који се односи на динарске вредности, тако да се динарска вредност увећа за пораст индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Нова вредност обрачунава се од датума јавно објављеног пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Ступање на снагу Закона

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је:

У члану 51. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја.

У члану 74. став 1. Устава Републике Србије, прописује да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању.

У члану 91. став 2. Устава Републике Србије, прописује да је обавеза плаћања пореза и других даубина општа и да се заснива на економској моћи обвезника.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. **Предлог Закона** за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, у члану 14. став 2. одређује да Директора Агенције именује Влада Републике Србије, на предлог Српске академије наука и уметности (САНУ). САНУ предлаже једног свог члана, или редовног професора Универзитета у Србији.

Због чега је предлог за Директора Агенције такав?

Сви у Србији знају да постоји велико незадовољство па и отпор становника који живи на простору великог загађења ваздуха, од Београда, Бора, Смедерева и других градова. Овај отпор разуме и активно подржава велики број становника осталих делова Србије. Створено је велико неповерење становника у законитост и објективност рада Министарства, Факултета, разних Института, разних руководилаца Општина, оператера. Узрок неповерења су супротстављене изјаве, о истом догађају, претходно наведених актера. Неповерење се повремено претвара у отворено физичко супротстављање и велику подршку других становника, а у неколико ситуација је прерасло и у непријатељство.

САНУ је најзначајнија мултидисциплинарна стручна организација у Србији. Чланови САНУ су доказани научници у својим професионалним областима, са развијеним моралним и етичким ставовима. Ако САНУ предложи свог кандидата за Директора нове Агенције, то ће повећати поверење становника Србије, у рад Управе и запослених стручњака који врше мерење и објављивање мерених података. Мерење података и одржавање филтера и инсталација врше стручњаци хемијске, технолошке, електро или ИТ струке, са најмање 5 година оперативног радног искуства на истим или сличним пословима.

Стручност Директора Агенције и стручњака који врше мерење и одржавање филтера и инсталација, објективност њиховог сагледавања проблематике, као и саопштење којима ће информисати становнике Србије о актуелном стању ваздуха, у складу је са **чланом**

51. став 1. Устава Републике Србије, који прописује је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја. Резултати мерења и њихово јавно објављивање дефинисано је у члану 6., став 5., тачка 1. и тачка 3.

Повећање поверења становника у информације о филтерима за индустријске гасове, ће довести до смањења тензије у друштву.

2. **Предлог Закона** за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, у члану 10. став 2. тачке 2., 3., 4., 5., 6. и 7. одређује ограничења оператера/инвеститора у финансијском пословању, што је у складу са **чланом 91. став 2. Устава Републике Србије**, који дефинише општу обавезу плаћања пореза и других дацбина и да се заснива на економској моћи обвезника.

3. **Предлог Закона** за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, у складу је са Директивом 2008/50/ЕЗ, о квалитету амбијенталног ваздуха и чистијем ваздуху у Европи, тако што је:

- Члан 1. Закона, усклађен са чланом 1, став 1, тачка 1. Директиве (спречи или умањил штетно деловање загађеног ваздуха на људско здравље и животну средину);
- Члан 5. и члан 6. Закона, усклађен са чланом 1, став 1, тачка 4. Директиве (Држава да омогући да информације о квалитету ваздуха буду доступни јавности);
- Члан 2. Закона, усклађен са чланом 1. Директиве (Појмови):
- Члан 4. Закона, усклађен са чланом 1. став 1, тачка 16 Директиве („зона“ значи део/подручје државне територије, који је одредила сама држава за потребе процене и управљања квалитетом ваздуха);
- Члан 5. Закона, усклађен са чланом 3. став 1, Директиве (Држава на одговарајућим нивоима одређује надлежно тело одговорно за : (б) избор мерних система (методе, опрема, мреже и лабораторије);
- Чланови 5., 8., 15. и 17. Закона, усклађени са чланом 17. став 1, Директиве (Држава предузима све потребне мере, које не захтевају неразумне трошкове, како би се осигурало постизање циљне вредности и дугорочних циљевљ).

3. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога Закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха уређује оснивање организације за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, као правног лица са јавним овлашћењима.

У члану 2. Предлога Закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисани су изрази.

У члану 3. Предлога Закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисана су оснивачка права, седиште

Агенције у Нишу, основну поделу послова Пословних јединица и седишта Пословних јединица.

У члану 4. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинсана је обавеза одбора директора да уради и достави Влади Републике Србије и стручној јавности на разматрање и давање примедби, критеријуме за рангирање редоследа уградње филтера великих стационарних извора загађења ваздуха, 60 дана од конституисања Одбора директора Агенције. Неиспуњаваљње захтева овог члана, санкционисано је прекршајном казном, у члану 25., став 1., тачка 1.

У члану 5. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинсане су надлежности Агенције, која се састоји од системске и систематске стручне оперативне подршке надлежним телима Републике Србије. Одређено је 13 послова/надлежности Агенција. Неиспуњаваљње захтева овог члана, санкционисано је прекршајном казном, у члану 25., став 1., тачка 3.

У члану 6. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинсано је да Агенција води ажурно разне јавне регистре на свом сајту, обављује техничке карактеристике постављених филтера за ваздух и коришћених софтвера. Такође су дефинисана овлашћења Агенције, да њени стручњаци када уоче повреду прописа од стране оператера/инвеститора дају извршну белешку/извештај са уоченим неправилностима. Оператер/инвеститор мора, без одлагања, да безбедно прекине неадекватну активност и приступи отклањању исте.

У члану 7. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинсано је да Агенција прикупља и систематизује документацију о потенцијалу филтера за ваздух.

У члану 8. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинсано је да Агенција учествује у доношењу одлуке о расписивању тендера за набавку филтера за ваздух, софтвера и осталих инсталација. Агенција даје и предлог уговора који најповољнији понуђач склапа са Владом Републике Србије.

Најповољнији понуђач доставља одговарајућу банкарску гаранцију оптималног рока коришћења филтера и инсталација, пре потписивања уговора.

У члану 9. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинсан је начин и јавна гласила за оглашавање тендера.

У члану 10. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисано је да оператер/инвеститор постаје власник изграђених филтера за ваздух, софтвера и инсталација. Дефинисана су ограничења оператера/инвеститор, укупно 8, као на пример: не плаћа плате запослених стручњака који мере и одржавају филтере и опрему (тачка 2); плаћа рате отплате вредности изграђених филтера и осталих инсталација (тачка 3); плаћа годишње трошкове одржавања (тачка 4);

У члану 11. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисан је Статут, организација и делатност Агенције.

У члану 12. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха одређује управљачке органе Агенције.

У члану 13. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинише рокове и начин именовања председника и 7 чланова Управног одбора. Неиспуњаваљње захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, у члану 25., став 1., тачка 4.

У члану 14. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисано је 6 овлашћења Управног одбора. Такође је одређено да Статут дефинише за које одлуке Управа Агенције, мора тражити сагласност Управног одбора, као и одлуке Управног одбора за које је потребна сагласност Владе Републике Србије. Рокови давања сагласности су дефинисани Статутом. Неиспуњаваљње захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, у члану 25., став 1., тачка 6.

У члану 15. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисани су рокови за именовање Привременог директора Агенције, трајање мандата, његове обавезе и начин извештавања надлежних. Неиспуњаваљње захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, у члану 25., став 1., тачка 8.

Такође су одређене потребне професионалне квалификације Одбора директора и њихов начин деловања.

У члану 16. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисано је да Генералног директора Агенције предлаже Српска академија наука и уметности, остала три Извршна директора бирају се јавним конкурсом, а именује их Влада Републике Србије.

У члану 17. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинише ко се и како запошљава у Агенцији: 1) услови за избор стручњака који врше монтажу, одржавање филтера и инсталација, мерења гасова; 2) време и начин вршења; 3) статус службеног лица.

У члану 18. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисан је начин финансирања рада Агенције.

У члану 19. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисано је вођење пословних књига и израда финансијског извештаја.

У члану 20. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисано је ко врши надзор рада Агенције, као и које годишње Извештаје ради Агенција и кога извештава. Неиспуњаваљне захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, члан 25., став 1. тачка 10.

У члану 21. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисана је финансијска одговорност агенције.

У члану 22. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисан је правни стаус и зараде запослених у Агенцији.

У члану 23. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисан је почетак рада Агенције.

У члану 24. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисан је привредни преступ.

У члану 25. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисане су прекршајне одредбе у 7 тачака.

У члану 26. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха одређује годишње усклађивање новчаних/динарских давања.

У члану 27. Предлога Зкона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха дефинисано је ступање на снагу Закона.

4. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Предлог Закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, а нарочито његова примена, створио би позитиване ефекте на:

- повећања поверења становника Републике Србије;
- повећање усклађености законодавства Републике Србије, са Европским законодавством;
- смањење укупног загађења ваздуха у Републици Србији;

5. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна финансијска средства из буџету Републике Срб, у трајању од око 12 месеци, због почетка нормалног рада Агенције и почетка редованог прилив новца од концесионе накнаде за активности ове Агенције.

Извори и прилив новца за рад ове Агенције дефинисан је у члану 9., члану 11. и члану 12., став 1., тачка 3. Закона о концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага.

Коначну оцену процену треба да направи министарство надлежно за послове финансија.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: Проф. др Јанко Веселиновић, Мариника Тепић, Борко Стефановић, Владимир Обрадовић, Анна Орег, Јелена Милошевић, Марија Лукић, Жељко Веселиновић, Павле Грбовић, Славиша Ристић, Далибор Јекић, Натан Албахари, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.

2. Назив прописа

Предлог закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха

Proposal for the Law on the construction and maintenance of industrial gas filters for large stationary sources of air pollution

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа, /
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума /
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума, /
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума, /
- д) Веза са Националним програмом за усвајање тековина Европске уније. /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Директива 2008/50/ЕЗ о квалитету амбијенталног ваздуха и чистијем ваздуху у Европи
Directive 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on ambient air quality and cleaner air for Europe

Директива 2008/99/ЕЗ о кривичним делима у области животне средине

Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on the protection of the environment through criminal law

Потпуно усклађено.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулишу прописи, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу.

С обзиром да постоје секундарни извори права Европске уније који обрађују овај Предлог закона, уз овај Предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/

ТАБЕЛА УСКЛАЂЕНОСТИ

1. Назив прописа Европске уније : Директиви 2008/50/ЕЗ Европског парламента и Савета од 21. маја. 2008 године о квалитету амбијенталног ваздуха и чистијем ваздуху у Европи Directive 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on ambient air quality and cleaner air for Europe	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32008L0050
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:	4. Датум израде табеле:
Народни посланици: Проф. др Јанко Веселиновић, Мариника Тепић, Борко Стефановић, Владимир Обрадовић, Анна Орег, Јелена Милошевић, Марија Лукић, Жељко Веселиновић, Павле Грбовић, Славиша Ристић, Далибор Јекић, Натан Албахари, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.	22. март 2023. године
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:
Предлог закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха <i>The Proposal for the Law on the construction and maintenance of industrial gas filters for large stationary sources of air pollution</i>	Нема.
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
----	-----	----	-----	----	----	----

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
чл. 1. ст.1. тач. 1.	This Directive lays down measures aimed at the following: 1. defining and establishing objectives for ambient air quality designed to avoid, prevent or reduce harmful effects on human health and the environment as a whole;	чл. 1.	Овај закон за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха, оснива правно лице као инвеститора, са јавним овлашћењима, које самостално и независно припрема документацију, израду упоредног приказа карактеристика филтера гасова различитих произвођача, а након завршеног тендера предлаже избор најповољнијег понуђача филтера и остале опреме, као унифицирану набавку, изградњу, мерења, јавно објављивања података мерења и одржавање филтера за пречишћавање индустријских гасова, у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом, као и прописима о: заштити животне средине, заштити ваздуха, планирању и изградњи и концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага и другим прописима који уређују систем, права и обавезе, као и изворе финансијских средстава	ПУ		

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>за вршење овим законом дефинисаних послова.</p> <p>Овим законом регулише се успостављање, одржавање и унапређење јединственог и истог система пречишћавања индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха пре емитовања у атмосферу, спречавање и смањење загађења ваздуха и обезбеђује доступност података о квалитету емитованих гасова у атмосферу на територији Републике Србије.</p>			
<p>чл. 1. ст.1. тач. 4.</p>	<p>This Directive lays down measures aimed at the following:</p> <p>4. ensuring that such information on ambient air quality is made available to the public;</p>	<p>чл. 5. ст. 2. тач. 7, 9,11,13</p>	<p>7. Континуирано приказује јавности, на свом сајту, резултате мерења индустријских гасова, за сваки велики стационарни извори загађења ваздуха, посебно;</p> <p>9. Прати и контролише извршавања преузетих обавеза оператера по потписаном уговору, који је склопио са Владом Републике Србије, а нарочито плаћања трошкова куповине и монтаже филтера за велике стационарне изворе загађења ваздуха, као и годишњих трошкова одржавања филтера и инсталација, па обавештава надлежна тела и јавност на свом сајту;</p> <p>11. Израђује годишњи извештај, о проблемима и</p>	<p>ПУ</p>		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>извршавању обавеза свих оператера по уговору, до 28. фебруара текуће године, за претходну годину, који доставља Влади Републике Србије, који објављује на свом сајту;</p> <p>13. Учествоје у изради свих извештаја и обавештења, надлежним телима Републике Србије, у вези реализације прописа о квалитету ваздуху;</p>			
<p>чл. 2. ст.1. тач. 16.</p>	<p>16. 'zone' shall mean part of the territory of a Member State, as delimited by that Member State for the purposes of air quality assessment and management;</p>	<p>чл. 4.</p>	<p>Критеријуми за рангирање редоследа изградње филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха утврђује и израђује Одбор извршних директора Националне агенције, одмах по именовану, а даје их на разматрање и усаглашавање Влади Републике Србије и стручној јавности, најкасније 60 дана од конституисања Одбора директора. Критеријуми морају да узму у обзир број и степен директно угрожених становника (заинтересована јавност) и природе Републике Србије, која долази од великог стационарног извора загађења ваздуха, као и о категоризације штетних честица (хазардне супстанце) које емитује велики стационарни извор загађења ваздуха.</p> <p>Критеријуме мора усвојити Влада Републике Србије, најкасније 4</p>	<p>ПУ</p>		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>месеца од конституисања Одбор директора Националне агенције, а ако не буду усвојени, из било ког разлога, прихватају се усаглашени критеријуми Одбор директора Националне агенције са стручном јавности.</p> <p>Пословне јединице у местима рада великих стационарних извора загађења ваздуха, биће формиране сукцесивно, по усвојеним Критеријумима, а у складу са приливом средстава од концесионих накнада и других прихода.</p>			
чл. 3. ст. 1. тач. Б.	<p>Member States shall designate at the appropriate levels the competent authorities and bodies responsible for the following:</p> <p>(b) approval of measurement systems (methods, equipment, networks and laboratories);</p>	чл. 5. ст. 2. тач. 1, 2,3,4,5,1 0	<p>У оквиру своје надлежности из става 1. овог члана, Национална агенција обавља следеће послове:</p> <p>1) Припрема документацију и организује презентацију у циљу упознавања тела надлежних тела Владе Републике Србије и стручне јавности са могућностима филтера за пречишћавање индустријских гасова у свету, као и могућностима расположивих софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и јавно објављивање забележеног</p>	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>квалитета пречишћених гасова емитованих у атмосферу;</p> <p>2) Даје предлоге Влади Републике Србије и Министарству за доношење одлуке о реализацији јавног надметања/тендера за избор најповољнијег произвођача филтера за пречишћавање индустријских гасова у свету, за велике стационарне изворе загађење ваздух, као и најбољим произвођачима софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и јавно објављивање забележеног квалитета пречишћених гасова емитованих у атмосферу;</p> <p>3) Прати трендове и међународне стандарде у пословима израде и ефикасности коришћења филтера за ваздух стационарних извора загађења ваздуха и осигурава њихову примену;</p> <p>4) Пружа стручну подршку Комисији у реализацији јединственог поступка/тендера за набавку филтера за ваздух стационарних извора загађења ваздуха и остале опреме и инсталација, коју оснива Влада Републике Србије у складу са посебним прописима;</p> <p>5) Учествоје у свим активностима</p>			

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>неопходним за спровођење јединственог поступка/ тендера за избор најповољнијег понуђача и предлаже најповољнијег произвођача филтера за ваздух стационарних извора загађења ваздуха, као и остале опреме и инсталација које пресудно утичу на квалитетно испуњавање својих послова;</p> <p>10) Учествује у осигурању услова за ефикасну реализацију свих права и обавеза оператера на основу склопљеног уговора са Владом Републике Србије;</p>			
<p>чл. 17. ст. 1. тач. 1.</p>	<p>Requirements in zones and agglomerations where ozone concentrations exceed the target values and long-term objectives</p> <p>1. Member States shall take all necessary measures not entailing disproportionate costs to ensure that the target values and long-term objectives are attained.</p>	<p>чл. 5. ст. 1 и чл. 8</p>	<p>Члан 5.</p> <p>Надлежности Националне агенције утврђене су одредбама овог закона, а представља системску и систематску стручну оперативну подршку надлежним телима Републике Србије у пословима везаним за избор, куповину, изградњу, мерење, објављивање мерених података и одржавање филтера за индустријске гасове великих стационарних извора загађења.</p> <p>Члан 8.</p> <p>Национална агенција даје предлога Влади Републике Србије и Министарству за доношење одлуке о</p>	<p>ПУ</p>		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>спровођење јавног поступка/тендера.</p> <p>Национална агенција је дужна да уз исти предлог приложи сву релевантну документацију која је потребна за доношење такве одлуке укључујући документацију из које се упоредно виде потенцијали филтера различитих карактеристика и различитих произвођача, као и предлог дугорочног великог уговора за набавку филтера за индустријске гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, са произвођачем филтера, произвођач компатибилног софтвера и осталих компатибилних инсталација са филтрима, који одабрани произвођачи треба да склопе са Владом Републике Србије.</p> <p>Произвођач филтера за гасове великих стационарних извора загађења ваздуха, произвођач компатибилног софтвера и осталих компатибилног инсталација са филтрима, уз одговор на тендер, мора обавезно да достави своју оцену оптималног временског рока коришћења сваког модела филтера, потребних инсталација и софтвера, одговарајућу банкарску гаранцију оптималног рока коришћења филтера, софтвера и инсталација, пре потписивања уговора са Владом Републике</p>			

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			Србије.			

1. Назив прописа Европске уније : Директиви 2008/99/ЕЗ Европског парламента и Савета од 19. новембра 2008 године о кривичним делима у области животне средине Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on the protection of the environment through criminal law	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32008L0099
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:	4. Датум израде табеле:
Народни посланици: Проф. др Јанко Веселиновић, Мариника Тепић, Борко Стефановић, Владимир Обрадовић, Анна Орег, Јелена Милошевић, Марија Лукић, Жељко Веселиновић, Павле Грбовић, Славиша Ристић, Далибор Јекић, Натан Албахари, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.	22. март 2023. године
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:
Предлог Закона за изградњу и одржавање филтера индустријских гасова великих стационарних извора загађења ваздуха <i>The Proposal for the Law on the construction and maintenance of industrial gas filters for large stationary sources of air pollution</i>	Нема.
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ²	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
Чл. 5	Penalties Member States shall take the necessary measures to ensure that the offences referred to in Articles 3 and 4 are punishable by effective, proportionate and dissuasive criminal penalties	Чл. 24	Ако оператер изазове загађења ваздуха, у већој мери или на ширем простору, нарочито ако не поступи по одлуци надлежног органа о предузимању мера заштите животне средине, казниће се за приврени преступ оператер одговоран за загађење, новчаном казном од 4.000.000 динара до 40.000.000 динара. На основу казне, за привредни преступ, из става 1. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном од 40.000 динара до 4.000.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.	ПУ		

НАРОДНИ ПОСЛАНИК:

Проф. др Јанко Веселиновић

Београд, 4. април 2023. године

² Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Проф. др Јанко Веселиновић

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Владимир Обрадовић

Анна Орег

Јелена Милошевић

Марија Лукић

Жељко Веселиновић

Павле Грбовић

Славина Ристић

Далибор Јекић

Натан Албахари

Данијела Грујић

Татјана Пацић

Ђорђе Ђорђевић